

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Orator Christianvs Caroli Regii E Societate Iesv

Reggio, Carlo

Romæ, 1612

De Prælatiſ, & personiſ Eccleſiaſticiſ. cap. 16.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-68672](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-68672)

Quatuor re-
gulae super
electione
status.

las pro bona electione facienda : Prima , vt in ea curet fo-
lius Dei intuitu , & eius gloriae fine moueri . Secunda , cogitet
si esset illi aliquis carus amicus , quod ei consilium daret .
Tertia , in articulo mortis quid ei magis fecisse arridebit .
Quarta , quid fecisse vellet , cum ante Tribunal Dei sistendus
est . Haec de eligendo statu ; iam de electo tractemus .

De Prælatiis, & Personis Ecclesiasticis . Cap. XVI.

Episcopi no-
men quidnā
cum admo-
net .

Descendendo ad singulos status , aduertat publicus ani-
marum instructor , quomodo singulos hortari , & ad-
monere debeat . Primum locum habeat status Ecclesiasticus ,
in quo Principes sunt Pastores , ac Prælati præsertim Episco-
pi , quæ vox significat inspectorem , vtitata etiam apud pro-
phanos auctores , suiq; officij rectè Prælatos commonet . Sui-
das refert Episcopos vocare solitos Athenienses , quos mitte-
bant ad cognoscendum , corrigendumq; statum Urbium sua-
rum , quod optimè item quadrat nostris Episcopis , à Deo ad
hoc ipsum destinatis . Plutarchus in vita Numæ , custodem sa-
crarum Virginum , Episcopum vocat , & Deum Terminum ,
quem gentes colebant ad terminos agrorum distinguendos ,
item vocat Episcopum , & custodem pacis , & amicitia , & hoc
quoque optimè consonat dignitati . Ea quæ ad Episcoporum ,
& in vniuersum ad Prælatorum munia pertinent , debet Con-
cionator tenere , vt data occasione proferat , magno tamen
iudicio ; non enim debet Prælatorum defectus corrigere pu-
blicè , nec se gerere tamquam magistrum , ac Doctorem eorū ;
tamen cum sanctitas eorum , ac zelus maximi ad Ecclesiæ bo-
num momenti sit ; potest ac debet ex scripturis , & sanctis Pa-
tribus aliqua depromere , quæ ad hoc faciant , non tam vt ar-
guere quempiam è præsentibus videatur , quàm locum Scri-
pturæ , vel historiam explicare . Qui volet multa in hanc
materiam vtilia legere , percurrat libros quatuor Pastoralis
Gregorij : Mihi sat erit primam sententiam referre , quam
habet in Prologo , & summam quatuor librorum continet .
Penfundum valdè est (inquit) cum rerum necessitas expo-
scit , ad culmen quisque regiminis qualiter veniat , & ad hoc
ritè perueniens , qualiter viuat , & benè viuens qualiter do-
ceat , & rectè docens infirmitatem suam , quoridie quantum
valet consideratione agnoscat , ne aut humilitas accessum
fugiat , aut peruentioni vita contradicat , aut vitam doctri-
na de-

Prolog. in
Past. lib.
Quatuor in
Prælatiis con-
sideranda ex
D. Greg.

na desituat, aut doctrinam præsumptio extollat.] Et subdit: Prius ergo appetitum timor temperet, post autem magisterium, quod à non requirentē suscipitur vita commendet, ac deinde necesse est, vt pastoris bonum quod ostenditur viuendo, etiam loquendo propagetur; ad extremum superest, vt perfectā quæq; opera, consideratio propriæ infirmitatis deprimat.] Hæc autem sunt quatuor, quæ prudentissimus ac diligentissimus pastor D. Gregorius quatuor libris, quadripartita disputatione examinat. Ex quibus verbis colliget Concionator, monendos esse homines, ne has dignitates ambiciosè affectent, & vt qui iam ad eas assumpti sunt id curent, vt vita dignitati consonet, vt bonum exemplum cum prædicatione coniungatur, & doctrina, ac dignitas humilitate ornentur. Munus Prælatorum benè describitur sub allegoria in libris Regum, in basibus columnarum, in quibus insculpti erant Cherubim, Leones, & Boues. Debent enim Prælati veluti bases, populos & Christianam plebem sustentare; ita vt in se repræsentent Cherubin ob sanctitatem, & scientiam; Leones zelo; Boues laboribus obeundis, quæ figura congruit cum visione Ezechielis quatuor animalium cum quatuor figuris, quæ planè viros Apostolicos significant. In Exodo voluit Deus, vt Summus Sacerdos ferret nomina Tribuum Israel, tum in pectore in duodecim gemmis, tum super humeros in duobus Onichinis, quia bonus Prælatus debet cum Christo posse dicere, Ego cognosco oues meas, & nominatim eas voco, & ferre eorum onera per tolerantiam & patientiam. Concionator ante omnia studeat sibi Episcopi gratiam conseruare; hæc enim fermè fundamentum est omnis spiritualis fructus, quem possit ex laboribus suis referre. Magna ex parte hic locum habet quod supra docuimus in aulis Principum seruandum. Doceat præterea populum quantum debeat omnibus Prælati honoris ac reuerentiæ, ac nominatim suis, & quantum vicissim Prælati populis, vt illud Pauli seruetur: Obedite Præpositis vestris, & subiace-

3. Reg. 7.

Figura Prælati accomodata.

Exod. 28.

Ioan. 10.

Hebr. 13.

Clericorum status quomodo admodum nendus.

nem, quibus claves Regni caelorum dedit, quos Patres animarum, ac magistros instituit. Secundo, quantum referat ad bonum totius Ecclesiae sanctitas Clericorum, & exemplum, qua de re pleraque reperiet sub titulo Iuris Canonici, de vita & honestate Clericorum. Ex quo loco intelliget, & admonere poterit quam debeant esse modesti in victu & vestitu, quam alieni a negotijs secularibus, quam cultui diuino dediti, quae debent eleganter curare; quanto zelo Dei gloriam, & salutem animarum conseruare, quam dediti studio literarum praesertim sacrarum, & Canonum Ecclesiae, cum dicat Deus, Quia tu scientiam repulisti, repeilam, & ego te ne sacerdotio fungaris mihi. Proponat Sacerdotibus illud: Labia Sacerdotum custodiunt scientiam, & legem requirent de ore eius; quia Angelus Domini exercituum est. Aliquando admonet de temperantia in cibis, & potu; ut non ament esse in conuiujs, quod prohibetur Concilijs Ecclesiasticis; ne sint in ludis alearum, in comedijs, in choreis. Explicet rationes quibus intelligant se ad maiorem sanctitatem obstringi quam aios, tum ratione status, quia sunt lucernae super candelabrum, nec posset quicquam euenire peius, quam si verè illud dici queat, sicut populus, ita & Sacerdos; tum quia laici eos maxime obseruant, & scandalum eorum plus nocet, quam aliorum. Significet Clericis verum esse illud Chrysostr. Cum video populum indisciplinatum, aduerto defectum esse in radice; idem vocat statum Clericorum stomachum, qui si male habet, omnia membra languent. Hortetur eos maxime ad castitatem Angelicam, ut digne assistant altari, & ut fugiant cohabitationem mulierum. Nam ut testatur Cyprian. Ut quid sibi adhibuit mulierem, qui ducere contempsit uxorem? omnis inconueniens sodalitas mulierum, gluten est delictorum, & viscum toxicatum, quo Diabolus aucupatur.] Et contra Clericum concubinarium sunt grauissima poena. Legatur Hieronym. in epist. 2. ad

Osea 4.

Malac. 2.

Isai. 24. & Ose. 4.

Homil. 44. in 23. Matth.

Lib. de singul. Cler.

Diff. 32. c. Nullus.

Qua prudentia arguendi viri Ecclesiastici.

In his autem rebus tractandis, magna opus est prudentia, ne apud populum vilescat gradus Ecclesiasticus, ne turba occasione sumat huic statui detrahendi, quod esset magni detrimentum, ne Clerici contra Concionatorem indignentur, & admonitio nihil proficiat. De prudentia in loquendo, alibi locuti sumus. Ego certè ad praesentes non conuerterem meum sermonem, sed ex Canonibus, ex Scripturis, ex sanctis Patribus, ex rationibus generatim ostenderè, quales mores hic statu-

tus requirat, quam sanctitatem hæc dignitas exposcat. Hortetur item ad celebrandum frequenter, & deuotè sacrosanctum Missæ sacrificium. Qui habent curam animarum moneantur teneri eos ad residentiam, vt patet ex Scripturis: Vigilate in custodia Sanctuarij. Agnosce vultum pecoris tui. Bonus pastor animam suam dat, & ante eas vadit, vocat nominatim. Ex Patribus idem docent multi, Hieron. August. Ambros. Rationes etiam colliguntur ex Conc. Trid. Qui Confessiones audiunt habeant tria; zelum animarum, scientiam & spiritum bonum, vt possint per primum deuorare peccata populi; per secundum distinguere inter mundum, & immundum; dirigere animas per tertium. Moneantur eius quod habet Conc. Trid. den. ne si peccatis conuieant, & indulgentius cum pœnitentibus agant, alienorum peccatorum participes efficiantur. Habeant ad manum parata remedia ad vulnera animarum curanda, vt periti medici, & studeant item non solum in via purgatiua pœnitentes iuuare, sed in perfectione promouere, & spirituales reddere. Quarto ad Religiosos, & Moniales cum sermo est habendus, laudabit statum religiosum, qua de re copiose, & doctè P. Hieronymus Platus in suo libro de bono status Religiosi, ostendat quanta debeat esse differentia inter eos & seculares. Hortabitur eos ad trium votorum perfectam custodiam; ad vitam communem sine proprietate, ac singularitate, ad suarum Regularum, & Constitutionum obseruantiam, ad mutuam charitatem, humilitatem, ad frequentiam orationis, tam quæ voce, quam quæ mente fit, & familiarem consuetudinem cum Deo, ad vitæ puritatem alienam à peccatis venialibus, quantum fieri potest, cum hic sit scopus proximus Religiosi, ex Cassiano, ad disciplinæ custodiam in silentio, in modo loquendi, in modestia totius hominis exterioris, in cura omnium sensuum in mensa, in somno, in choro, in cella; ad perfectam obedientiam voluntatis, iudicij, atque operis. Ad usum librorum, & colloquiorum spiritualium; denique ad exercitia Marthæ, & Magdalenæ, id est vitæ actiuæ, & contemplatiuæ.

Curati animarum.
Exod. 1.
Prou. 27.
Ioan. 10.
Epist. ad Ocean. 3.
Epist. 58.
Lib. de dignit. Sacerdotali.
Sess. 23.
Confessarij.
Sess. 13. & 14.

In collat. Abb. Moyss. c. 6.

De Principibus & Magistratibus secularibus.

Cap. XVII.

Veniamus ad statum sæcularem, & Primo loco intelliget quomodo sint monendi Principes, quibus populi subiecti sunt,